

Prószéky Gábor

A MorphoLogic indulása

1991. június

Komjádi Béla utca, 1991

cseréjét, törlését vagy beszúrását engedni meg.

A NyelvÉSZ jelenlétét felismerő Ékszer alapváltozatának ára 19 900 forint + áfa, a hozzá tartozó NyelvÉSZ verzió — amely a Softinvest által forgalmazott változathoz hasonlóan kulcselemmel védett — 10 000 + áfa.

Egy rivális program: Helyes-e

Az Ifabón mutatták be a NyelvÉSZ vetélytársát, a Helyes-e helyesírás-ellenőrző programot. Prószéky Gábot, a fejlesztőcsoport vezetőjét kérdeztük meg a programról, és megkérdeztük, hogy milyen véleménye az elkészült termék jellemzőiről.

Prószéky úr elmondta, hogy tavaly decemberben Tihanyi Lászlóval együtt kezdték a fejlesztést. A rendszerterv,

amely Papp Ferenc és Elekfi László nyelvészeti kutatásainak továbbfejlesztésén alapul, Prószéky Gábor munkája. Alapkonceptióként a mai magyar köznyelv helyesírás-ellenőrzésére kívántak koncentrálni, ezért a program szótárában az Értelmező kézisztár szóanyagát, valamint az összes ma használt ragot, jelet, igekötőt és a ma is produktív képzőket találjuk meg. A program a szótárában nem szereplő jelöletlen főnévi összetételeket is felismeri, a különböző szófajok közötti összetételeket pedig letiltja. A program nem ad „javítási tanácsot”, mivel szerzőik véleménye szerint az ilyen jellegű segítség többet árt, mint használ. Későbbi fejlesztésnél is csak a korábbi nemzedékek írógéphasználatából eredő ékezethibák „javítási tanácsadását” tartják megvalósíthatónak. A Helyes-e maga nem tartalmaz elválasztáskezelő modult sem, de összetett szavak esetén visszaadja az összetételhatárt, mivel Prószéky úr szerint az alkalmazói programokba épített elválasztáskezelő modulok — ha megfelelő módon támogatják őket — hatékonyan ellátják a feladatukat. A Helyes-e program önálló változatában 130 kilobájt, szövegszerkesztőbe beépített változatában pedig 90

kilobájt tárat foglal el, lemezigénye pedig 380 kilobájt. Prószéky úr elmondta, hogy a tárigény a jelenleg 60 000 szót tartalmazó adatbázis további töltése esetén sem változik.

Jelenlegi tesztállapotában a program a Computer Media által forgalmazni kívánt Írnokba integrálva működik, és várható, hogy néhány héten belül a szövegszerkesztőtől független, önálló interaktív javításokat is lehetővé tevő változata is megjelenik. Az önálló verzió ára 15 000 forint + áfa körül lesz. Önálló változatát valószínűleg másolásvédelethez teszik, de a védelem semmiképpen nem kulcselemmel megoldású lesz.

A távolabbi tervekről Prószéky Gábor elmondta, hogy mivel az alapkonceptió nyelvfüggetlen, a vegyes nyelvű dokumentumok ellenőrizhetősége érdekében tervezik idegen nyelvek szóanyagának beépítését is. A szakszótárak integrálására pedig egy — ingyen terjesztett — program szolgál, amellyel a szóanyag a Helyes-e kívánalmainak megfelelően rögzíthető. Így rögzített szóanyagot a fejlesztőcsoport — külön megállapodás keretében — integrálja a Helyes-e törzsszókészletébe.

Még nem választottak

A NyelvÉSZ sajtótájékoztatóján elhangzott, hogy a Rolitronnal aláírás előtt áll a helyesírás-ellenőrző program Rosytextbe való beépítéséről szóló szerződés.

Németh László, a Kollonon fejlesztőcsoportjának vezetője, valamint a beépítés helyzetéről beszéltek. Németh úr elmondta, hogy nemcsak a NyelvÉSZ-t, hanem konkurenciáját, a Helyes-et is tesztelik, és a tesztfolyamat során szerzett eddigi tapasztalatok — a sebességviszonyok és egyéb tényezők — jelenleg a Helyes-e beillesztése mellett szólnak. Véleménye szerint a NyelvÉSZ szabadságfoka eltűzött, ezért ha mégis megletlenként, akkor maximálisan a cseréjét, beépítését engedik meg a javításra kijelölt szóban, valamint letiltják az összetett szavak külön szóként való vizsgálatát is. Nem kívánják felhasználni a NyelvÉSZ elválasztó modulját sem, mivel szövegszerkesztőjük beépített elválasztórendszerrel rendelkezik.

A döntés egy-két héten belül mindenképp megtörténik, a beépített helyesírás-kezelővel kiegészített Rosytext ára körülbelül 20 000 forinttal nő. Tervek szerint a programot védelem nélkül bocsátják piacra.

Nyelv körüli

Lejegyezte: Révész Gábor, átfésülte: Mester Sándor

kerekasztal

Lapunk 1991/21. számában megjelent egy összeállítás a két hazai fejlesztésű magyarnyelv-helyesség-ellenőrző programról, a NyelvÉszről és a Helyes-eről. Az összeállítás vitákat kavart. Szerkesztőségünk az ügyben érdekelte a *Softing*-vel együttműködő

■ Mester Sándor: A szélesebb értelemben vett szakma is örömmel fogadná, ha egy igazi magyar helyesírás-ellenőrző jelenne meg a piacon. Bizonyára minden elektronikus rendszerrel dolgozó magyarországi szerkesztőség hasonlóan vélekedik. Hogy mi a neve annak a bizonyos

■ M. S.: Említette, hogy az összeállítás megjelenése óta történt egy s más.

■ D. P.: Igen, a Computer Media esetében annyi, hogy az Írnok hamarosan meg fog jelenni, ezért e héten szerződést kell kötnünk; pillanatnyilag a Helyes-et teszteljük, amelynek elkészült az Írnokba beépített, tökéletesen integrált változata. Ez a NyelvÉsszel nem történt meg — ez tény. Nincsen az Írnokba integrált, tökéletes változata.

■ M. S.: Nem mintha az Írnok a világ leghíresebb szövegszerkesztője lenne.

■ D. P.: Nem, sőt azt hiszem, hogy a világ legkevésbé híres szövegszerkesztője — kevesen ismerik.

■ M. S.: Tisztázzunk egy tényt! A Helyes-e termék-e? Kapható-e a boltban, mennyibe kerül?

■ D. P.: Igen, a Helyes-e termék, kapható, 15 000 forint + áfáért megvásárolható, jelenlegi forgalmazója a Domine Kft.,

ar
dk
zá
—
ez

■ M. S.: Kizárja a NyelvÉszből való kiindulást?

■ P. G.: Azt hiszem, hogy ők is.

■ B. T.: Nem állítottuk.

■ P. G.: Mindannyian...

Az első vevők...

sorsvevő	cím	telef
1 CWI IDG	Bp. Rákóczi 16	1117-917
6 Softinvest	Bp. Jászai tér 3	112-4873
31 Vén Adatbank	Győr Arpád ut 55	25019
2 DEC Hungary	Bp. Vahot u	1668-011/222
13 Műszertechnika RT	Bp. Venyige u. 3	1476-590
12 Fényszedd Közp.	Bp. Váci u. 78	1182-622
8 Recognita Rt	Bp. Iskola u 12	
18 Mac-Martoni		
33 Európa Alapítvány	1395 Bp. Pf 414	1294516
29 Multi Kiszöv.	Bp. Erzsébet krt. 40	1223913
35 Közműv. Inf. Váll.	Bp. Miklós tér 1	1803594
27 Akceptor Kft	Bp. Sallai I. u. 52	1498-287
16 Hemingway		
25 Gödöllői Egyetem		28-10-975
14 Hemingway	Bp. Szakasits 68	1853-011
15 Hemingway		
17 HEMINGWAY		
37 Multilingua	Bp. Csalogány u 13.	12020817
11 JATE Ped. Tansz.	Szeged, Petőfi 30	62-21611-84
20 MH REK		1664-611
19 Cedrus Media		

HEJES-E HELYES-E? 2.0

Magyar helyesírás-ellenőrző
program

© MorphoLogic

Prószéky Gábor,
Tihanyi László, Pál Miklós,
Doór Ferenc, 1991

Memóriaigénye: szöveg-
szerkesztőbe beépítve kb. 90
kByte, az önálló változaté kb.
200 kByte

Háttérigénye: kb. 600 kByte

Sebessége: 5-10 mp/A 4
oldal, a gép sebességétől és a
hibák számától függően
(RAM-diszkkal ez még gyorsítható)

Alapszókészlete: az Értel-
mező Kéziszótárban szereplő
minden szó, továbbá mintegy
10 000 szó, beleértve a leg-
gyakoribb tulajdonneveket is.

Ára: 15 000 Ft + ÁFA, min-
den további munkahelyre
5 000 Ft + ÁFA

Érdeklődés: MorphoLogic
Gmk.

1023 Budapest, Komjádi B. u. 1.
Tel.: 115-68-21

Minden ötödik felnőtt használ

A legfrissebb adatok a magyarországi sz

(CMH) A Cédrus Média megbízásából 1991 szeptember 12. és 15. között a GALLUP Közvéleménykutató Intézet felmérésében a magyarországi számítógép-használatra is rákérdezt. A vizsgálat során 1500 embert kerestek meg, akiket úgy választottak ki, hogy reprezentálják az ország teljes felnőtt (18 éves és idősebb) lakosságát.

A felnőtt magyar lakosság közel egyötöde, 18% használ számítógépet munkahelyén, otthonában vagy mindkét helyen. Az emberek 9%-ának van otthonában számítógépe, 13%-uk pedig munkahelyén kerül közvetlen kapcsolatba a számítástechnikával. Ezek közül 4%-nak otthon is van számítógépe. Az, hogy a magyar felnőttek 18%-a valamilyen módon kapcsolatban áll a számítástechnikával, igen jelentős tény a munkakultúra szempontjából is, hiszen (mint alább látni fogjuk) az aktív korosztályokban ez az arány még magasabb.

A munkahelyükön számítógépet használók 30%-ának otthon is van gépe (a munkahelyükön számítógéphez nem kapcsolódók körében ez az arány csak 6%). Az otthoni számítógép-tulajdonosok 42%-a munkahelyén is használ számítástechnikát (az otthoni számítógéppel nem rendelkezőknek csak 10%-a találkozik munka közben számítógéppel). A munkahelyi számítógép-használat és az otthoni számítógép-tulajdonosság között tehát igen szoros a kapcsolat. Érdekes lenne megtudni

lehetősé
zésére?
felelni
használa
kapcsol
összefü
A szár
munkah
biakban
(a telje
Ugyana
munkah
feltehet
tástechn
telben,
területe
zottak
tartozn
mítógép
kőn szá
adminis
az össz
csak 28
tő, hog
számít
egy-egy
mításte
túl nir
többsé
tógépp
63%-a
teli-szá
felhasz

Morpho Logic

Hibés-e?

helyellenőrző
programok.
makrók
ítés

MAGYAR SZINONIMASZÓTÁR

MOR morfológiai elemző programok
előállító program
szótár-építés
felvételi programok

1137 Radnóti M. u. 2.
Tel.: 112-7490/279

Hibának
helye

hogy ez
anel sose
lthasson elő

Radnóti Miklós utca, 1992

